

УДК 378-027.561:373.2.011.3-051]37.018-053.4
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-2-43>

Неллі ЛИСЕНКО,
orcid.org/0000-0002-1729-9542
доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) nelli.lysenko@pnu.edu.ua

Маріанна МАТІШАК,
orcid.org/0000-0001-9235-9835
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) marianna.mathishak@pnu.edu.ua

Мар'яна НЕЗАМАЙ,
orcid.org/0000-0003-3358-3372
доктор філософії,
асистент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) nezamaya.mariana@pnu.edu.ua

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ ЗМІСТУ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Стаття присвячена проблемі цілепокладання у змісті професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Проаналізовано сутність і зміст ключових понять, наведено інтерпретацію категорій «навчання», «освіта» тощо. Навчання розглядається як сукупність процесів і навчальних дій у закладах освіти, спрямованих на збагачення знань, умінь, навичок, формування компетентностей здобувачів освіти, а також сприянні особистісному розвитку відповідно до загальнонавчальних цінностей суспільства в руслі його освітнього ідеалу. Освіту потрактовано як процес багатосторонній, багатофункціональний і міждисциплінарний, що синтезує три часові виміри: минуле, сьогодення і майбутнє, а також опирається на здобутки освіти певного регіону, країни, Європи і цілого світу.

Обґрунтовано, що цілі професійної підготовки майбутніх вихователів задля забезпечення високої якості дошкільної освіти дітей повинні бути динамічною системою і мають містити такі компоненти: інформаційну структуру, когнітивні процеси, освітні процеси репродуктивного мислення, мотиваційні процеси, емоційні процеси, освітню інфраструктуру, стратегії виховання і навчання, структуру знань представлених у змісті навчальної програми, критерії оцінки якості освіти. Виокремлено й наведено характеристики загальних і операційних цілей професійної підготовки майбутніх вихователів з опертям на положення нормативних документів. Окреслено умовні вектори для цілепокладання дошкільної й початкової освіти: сприяння емоційному й соціальному розвитку дітей; стимулювання прагнень до пізнання, створення умов для самостійного навчання і адекватного орієнтування в реаліях навколишньої дійсності; мовленнєва підготовка дітей; розвиток навичок індивідуального самовираження і творчості; поширення і утвердження навичок здорового способу життя у поєднанні з розвитком відповідних фізичних і тілесних навичок.

Ключові слова: цілі професійної підготовки, дошкільна освіта, цінності, цілепокладання, наступність дошкільної і початкової освіти.

Nelli LYSENKO,*orcid.org/0000-0002-1729-9542**Doctor of Pedagogical Sciences,**Professor at the Department of Theory and Methods of Preschool and Special Education**Vasyl Stefanyk Precarpathian National University**(Ivano-Frankivsk, Ukraine) nelli.lysenko@pnu.edu.ua***Marianna MATISHAK,***orcid.org/0000-0001-9235-9835**Candidate of Pedagogical Sciences,**Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Preschool and Special Education**Vasyl Stefanyk Precarpathian National University**(Ivano-Frankivsk, Ukraine) marianna.mathishak@pnu.edu.ua***Mariana NEZAMAI,***orcid.org/0000-0003-3358-3372**Doctor of Philosophy,**Assistant at the Department of Theory and Methods of Preschool and Special Education**Vasyl Stefanyk Precarpathian National University**(Ivano-Frankivsk, Ukraine) nezamay.mariana@pnu.edu.ua*

ACTUAL VECTORS OF GOAL SETTING OF THE CONTENT OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS FOR THE ORGANIZATION OF PRESCHOOL CHILDREN'S EDUCATION

The article is devoted to the problem of goal setting in the content of professional training of future teachers of preschool education institutions. The essence and content of key concepts are analyzed, the interpretation of the categories "learning", "education", etc. is given. Education is considered as a set of processes and educational actions in educational institutions, aimed at enriching knowledge, abilities, skills, forming competencies of education seekers, as well as promoting personal development in accordance with the generally recognized values of society in line with its educational ideal. Education is interpreted as a multi-faceted, multifunctional and interdisciplinary process that synthesizes three time dimensions: past, present and future, and also relies on the educational achievements of a certain region, country, Europe and the whole world.

It is substantiated that the goals of professional training of future educators in order to ensure the high quality of preschool education for children should be a dynamic system and should contain the following components: information structure, cognitive processes, educational processes of reproductive thinking, motivational processes, emotional processes, educational infrastructure, education and training strategies, the structure of knowledge presented in the content of the curriculum, criteria for evaluating the quality of education. Characteristics of the general and operational goals of professional training of future educators based on the provisions of normative documents are highlighted and given. Conditional vectors for the goal-setting of preschool and primary education are outlined: promotion of emotional and social development of children; stimulating aspirations for knowledge, creating conditions for independent learning and adequate orientation in the realities of the surrounding reality; speech training of children; development of individual self-expression and creativity skills; dissemination and establishment of healthy lifestyle skills in combination with the development of appropriate physical and physical skills.

Key words: *goals of professional training, pre-school education, values, goal setting, continuity of preschool and primary education.*

Постановка проблеми. Сучасні заклади освіти повинні забезпечувати необхідні умови для розвитку дітей, їхньої підготовки до виконання зобов'язань, додержання сімейних і громадянських прав, які спираються на принципи солідарності, демократії, терпимості, справедливості та свободи. Цінності є джерелом не лише ініціативності, а й своєрідним кодексом діяльності, орієнтиром змісту освіти в закладах, де їх реалізують.

Цінності представлено в системі норм, що впливають на дії педагогів та вихованців, зміст

їхнього навчання і виховання. Наголошуємо, передусім, на важливості цінностей, які діти в змозі сприйняти і навіть асоціюватися з ними. Оскільки цінності є категорією освіти і науки, вони суттєво збагачують їхній зміст, що особливо виразно представлено у Законах України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2001), Базовому компоненті дошкільної освіти (2021), Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020) та інших нормативно-правових актах. Наприклад, у Базовому компоненті дошкільної освіти наве-

дено основоположні ідеї, на яких має ґрунтуватися вся система дошкільної освіти, а саме: «традиційні для дошкільної освіти ідеї гуманістичної педагогіки, спрямовані на гуманне ставлення до дитини, теорії природовідповідності, за якою у дитини треба розвивати задатки та здібності, зберігаючи її природу, ідеї про патріотичне і громадянське виховання, ідеї про використання казки та гри у гармонійному розвитку особистості та актуальну для сучасного етапу розвитку дошкільної освіти в Україні ідею солідарної відповідальності держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей раннього і дошкільного віку» (Базовий компонент, 2021).

Водночас це впливає на організацію фахової підготовки майбутніх педагогів, які мають якісно організувати освітній процес, реалізовувати вимоги нормативних документів, впроваджувати інноваційні підходи і при цьому спиратися на суспільні цінності, загальнолюдські і моральні норми.

Аналіз досліджень засвідчує посилення уваги до оновлення змісту фахової підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи. У наукових розвідках Г. Беленької, Н. Гавриш, Н. Лисенко, Т. Піроженко, О. Половіної, О. Рейпольської, С. Сисоєвої та інших представлено теоретико-методологічні аспекти професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО, актуальні проблеми формування їх професійної компетентності та змісту фахової підготовки майбутніх педагогів з урахуванням запитів сучасного суспільства.

Мета статті – теоретико-методичне обґрунтування особливостей підготовки майбутніх педагогів до цілепокладання в процесі організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. Категорія «навчання» дотична до низки педагогічних категорій, в яких його розглядають як сукупність процесів і навчальних дій у закладах освіти, спрямованих на збагачення знань, умінь, навичок, формування компетентностей здобувачів освіти, а також сприянні особистісному розвитку відповідно до загальноновизнаних цінностей суспільства в руслі його освітнього ідеалу.

За такого підходу можливим є не лише визнання освіти як досить важливого чинника, а й рушійя всеосяжного впливу на формування особистості людини на тій підставі, що освіта об'єднує фізичне, культурне, моральне, соціальне, вітальне, правове та інші складові. Загальними процесами освіти можна досягти стратегічної мети, якою

розглядаємо удосконалення педагогічних технологій формування особистості дітей відповідно до освітніх цілей суспільства.

Відтак, освіту доцільно тлумачити як процес багатосторонній, багатофункціональний і міждисциплінарний, що синтезує три часові виміри: минуле, сьогодення і майбутнє, а також опирається на здобутки освіти певного регіону, країни, Європи і цілого світу. Своїми цілями вона впливає на глобальні дискусії, утверджує соціальний вибір, схвалює низку впливів, які визнані значущими. У різних культурах освіту орієнтовано на філософські та релігійні пріоритети, отже в різних регіонах світу домінує дещо різне ставлення до відносин у системі «бути» і «мати».

Їхні інтерпретації свідчать про те, що освіта є важливою ланкою у системі факторів впливу на особистість, залишається важливим компонентом, який об'єднує уявлення дитини в систематизовані знання та сприяє оволодінню нею практичними навичками їхнього використання.

Дошкільний вік є надзвичайно важливим етапом у розвитку дитини. У цей період дошкільник зазнає значних змін, унаслідок яких він краще пристосовується до навколишнього середовища і оволодіває навичками, які є необхідними для виконання багатьох дій.

Наприкінці перебування в закладі дошкільної освіти поступово удосконалюються його пізнавальні функції, вони досягають вищої якості, стають досконалішими, дитина переходить на вищий рівень психічного розвитку: збагачена її уява, покращена мова і мовлення, створені нові механізми формування позитивних емоцій і соціальних відносин, досвід сформований дієвим способом, що дозволяє не лише дізнаватися більше, а й покращувати власні дії.

Дошкільна освіта, правомірно стає стрижнем у системі чинників впливу на розвиток творчої особистості, стимулювання її активної участі у створенні творчого простору для саморозвитку. Таке бачення дошкільної освіти зобов'язує педагогів, які займаються професійною діяльністю в ЗДО, саме до такої роботи з дітьми вже від двотрирічного віку. Важливо розпочати навчання не лише в руслі вироблених рекомендацій, а й перейти до напрацювання теоретичних і практичних моделей або цілісних систем такої діяльності на основі раціональних педагогічних принципів і окреслених вище цінностей.

Сприяння такій діяльності дітей є процесом творення в дитячому віці їхньої продуктивної активності в різних видах за участю педагога. Власне на цьому акцентовано увагу на викладанні

низки фахових методик дошкільної освіти для майбутніх вихователів ЗДО. Такими є у їхньому змісті теми і окремі питання, які об'єднують різні компоненти дитячої діяльності, способи її моделювання, систему засобів виховання дітей із урахуванням індивідуально-типологічних особливостей вихованців, їх діагностування напередодні вступу в дитячий садок (це важливо і перед навчанням в обов'язковій школі), організацію співпраці ЗДО із сім'єю та місцевою громадою.

Скажімо, у країнах, які є членами ЄС і організації економічного співтовариства та розвитку (ОЕСР) дошкільну освіту розглядають як основу організованої та обґрунтованої соціально значущої освіти (навчання і виховання) маленьких дітей задля того, щоб вони адекватно адаптувалися до шкільного і до життєвого середовища. Таку освіту спроектовано на налагодження гуманного переходу із ЗДО до школи в позитивній атмосфері різносторонньої співпраці.

Дошкільну освіту, відповідно, інтерпретують як процес підтримки особистості. Вона охоплює не лише різні аспекти природного розвитку дитини, й відносини, які існують між освітою і розвитком. Цей підхід суголосний із поглядами педагогів і учителів, які вже в минулому вказували на те, що кожна дитина природно розвивається і, таким чином, цілісний процес її виховання має слугувати особистісним творенням вже у ЗДО. Дитячий садок повинен бути соціальною інституцією, щоб організувати ефективно таку трудомістку діяльність якнайефективніше. Процес дошкільної освіти визначається її цілями, змістом, методами, формами і засобами. Основною функцією названих елементів процесу освіти є окреслення цілей, якщо ми відносимо до однієї із найскладніших. Правильно обрані й сформульовані цілі дошкільної освіти розглядаємо позитивним імпульсом і мотивами діяльності, що допомагають, водночас, координувати зі студентами виконання запланованих заходів.

Цілі також забезпечують базовий простір для моніторингу та передбачення заходів для оцінки проведеної роботи й одержаних досягнень, вказують напрям для доцільних змін цілісного процесу навчання. У формулюванні мети, відповідно, слід наголошувати на необхідності брати до уваги документи міжнародного рівня, а саме – Загальну декларацію прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права Міжнародної конвенції про права дитини та ін. У них вміщено універсальні цінності, які мають у багатьох випадках позачасовий вимір.

До прикладу, цілі дошкільної освіти та професійної підготовки педагогів для її здійснення

сприяють усвідомленню заздалегідь очікуваного результату, який планується, а також урахуванню специфічних ефектів освіти з позиванням до бажаних змін у розвитку кожної дитини та ін. Вони відбуваються у знаннях, навичках, уміннях, а також в інтересах дітей, що формуються під впливом змісту педагогічного процесу.

Таким чином, цілі вивчення педагогіки дошкільної задля забезпечення високої якості дошкільної освіти дітей повинні бути динамічною системою. Вона містить низку таких компонентів: інформаційну структуру (система понять), когнітивні процеси (аналіз, синтез, абстракція, узагальнення), освітні процеси репродуктивного мислення (алгоритмічні та стандартизовані операції), мотиваційні процеси (мотиви, прогнозування планованої діяльності, самоконтроль і самооцінка), емоційні процеси (конструктивну відповідь на різні види діяльності і результатів навчання), освітню інфраструктуру (матеріальні умови, навчальні посібники), стратегії виховання і навчання (діяльнісна, особистісно-орієнтована, гуманістична, експозиційна, практична), структуру знань представлених у змісті навчальної програми (динамічні й статичні структури), критерії оцінки якості освіти (суб'єктивна, організаційно-технічна результативність, корисність, економічність, універсальність, суспільна корисність).

Сформульовані таким чином цілі будуть використані у майбутній самостійній діяльності для різностороннього орієнтування дітей у соціумі, визначенні (запереченні) значущості різних фахів і кваліфікацій, що допоможуть випускнику адаптуватися до реальних умов педагогічного процесу ЗДО, а також перетворювати його задля покращення в руслі зацораз оновлюваних критеріїв оцінки освітніх послуг.

Як відомо, загальна мета першої ланки освіти дітей раннього та дошкільного дитинства, згідно поглядів Ж. Піаже, полягає в тому, щоб формувати людину, здатну робити нові речі, а не лише повторювати те, що попередні покоління вже зробили. А це – людина творча, винахідлива і прониклива. Інша мета – це формування почуттів, які будуть апробовані, а не лише в сприйнятті того, що їм запропоновано.

Цілі фахової освіти майбутніх вихователів ЗДО належать до найбільш важливих проблем людської діяльності. Вони регулюють не лише поведінку педагога, а сприяють в упорядкуванні проблем, щоб визначити сенс життя, допомагають у творенні та врегулюванні свого майбутнього, а також у розкритті власних можливостей на шляху фахового зростання, у процесі професійної педа-

гогічної творчості. Г. Беленька, досліджуючи вектор євроінтеграції, окреслює нову стратегію фахової підготовки майбутніх вихователів ЗДО, яка «дає можливість майбутнім педагогам у процесі навчання усвідомити і зберегти рівновагу між педагогічними традиціями європейського раціоналізму та чуттєвими підходами української народної педагогіки до виховання дітей дошкільного віку» (Беленька, 2021: 33).

На цілі, окреслені для дошкільної освіти на початковому етапі впливає низка актуальних факторів. А саме: прийнята концепція розвитку людського потенціалу (гуманістична, трансгресивна, соціально-психологічна та ін.), цінності, культура, традиції, суспільні відносини, економічна ситуація в країні, державна система тощо.

Вони виникають, здебільшого, під впливом структури і змісту самої ж системи освіти, методів навчання, змісту і цілей навчальних програм. Відповідно, цілі дошкільної освіти поділяють на загальні й операційні (детальні). Загальні цілі визначають генеральний напрям очікувань і прагнень, а також перспективи освітньої діяльності в ЗДО на тривалий час. Такі цілі обумовлюються вимогами стандартів освіти, положеннями нормативних документів. Наприклад в Концепції освіти дітей раннього і дошкільного віку встановлено пріоритети дошкільної освіти, які визначають і загальну стратегію цілепокладання, а саме:

- увага суспільства до розвитку дитини у ранній і дошкільний періоди дитинства;
- створення сприятливих умов для досягнення дитиною дошкільної зрілості, становлення базових особистісних якостей у різних видах активності;
- побудова освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з урахуванням потреб та інтересів дитини, пріоритету її досвіду у всіх специфічно дитячих видах діяльності та його технологічне забезпечення на основі компетентнісного, діяльнісного та інтегрованого підходів;
- розроблення змістових і процесуальних характеристик педагогічного просвітництва батьків та системи забезпечення якості фахової підготовки педагогічних працівників дошкільної освіти (Концепція освіти, 2020: 9).

Операційні цілі є конкретними, обумовленими одна одною, що призводять до конкретних освітніх ефектів унаслідок короткотривалих дій і впливів. Відповідно, є структура операційних цілей. Вони складаються з трьох елементів. Це:

- по-перше, фінальний рівень виховання поведінки, визначення бажаних результатів освіти дітей (кожна дитина повинна вміти, могли зробити, знати, як це прокоментувати);

- по-друге, умови для прояву рівня вихованості й навчання (вміти описати ситуацію, поведінку, засоби, інструменти, необхідні для виконання і завершення означених завдань);

- по-третє, досягнення прикінцевих стандартів успішності (забезпечується об'єктивними критеріями для оцінки поведінки і дій дитини, якості освітніх послуг ЗДО).

До операційної мети слід віднести також опис ситуації, в якій дитина виявляє зміни в поведінці, означення напрямів запланованих змін у її поведінці, класифікацію (стандарти), які визначають точно, що зміни в поведінці можуть розглядати як мету. Відтак студентів спрямовують на те, що мету педагоги ЗДО визначають не спонтанно, а під впливом спрямованого керівництва, оскільки вона істотно впливає не лише на ідеал освіти та формування соціально-моральних основ, а й формує особистість дитини загалом.

Цілі можуть бути творчими, оптимізуючими, мінімізуючими, коригуючими та ін. Це подають для аналізу у вигляді завдань, заходів та навичок реалізації з групою дітей у ЗДО, на заняттях, прогулянках, під час ігор, подорожей тощо.

Загальну мету дошкільної освіти викладач ЗВО транслює як стимулювання всебічного розвитку дітей та їхню підготовку до обов'язкової освіти в подальшому. З цього приводу в Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку зазначено: «педагогічні працівники будують свою професійну діяльність на принципах гуманізації та самоцінності раннього та дошкільного дитинства» (Концепція освіти, 2020: 8). Відповідно, метою чинних програм для ЗДО і школи у руслі принципу наступності узагальнюємо:

1. Підтримку дітей в розвитку їхніх задатків, стимулювання зацікавлень, формування інтелектуальної діяльності у життєвих повсякденних ситуаціях задля успішної освіти в подальшому.

2. Моделювання системи цінностей у вихованні дітей, щоб вони краще орієнтувалися в моральних категоріях: добро, зло.

3. Формування емоційної стійкості дітей, необхідної для раціонального вирішення нових і складних ситуацій, утім задля унеможливлення легких стресів і невдач.

4. Розробку соціальних навичок дітей, які необхідні для налагодження правильних стосунків із однолітками і дорослими, формування когнітивно-поведінкового компоненту особистісного розвитку.

5. Створення умов, сприятливих для спільних ігор і навчання дітей з різним рівнем інтелектуального і фізичного розвитку.

6. Турботу про здоров'я дітей та їх фізичну досконалість, заохочення до участі в іграх спортивного змісту.

7. Формування уявлень дітей про соціум, природне й науково-технічне довкілля, розвиток умінь презентувати для інших свої навички й творчі роботи.

8. Ознайомлення дітей зі світом естетичних цінностей, розвиток умінь висловлювати свої почуття засобами музики, театралізованих видів діяльності, образотворчих засобів, пластикою тіла, мімікою, жестами та ін.

9. Формування почуття суспільної та національної приналежності дітей, а також самоідентичності в сім'ї, родині, групі однолітків, соціумі, загалом, водночас із основами патріотизму (інтернаціоналізація змісту діяльності з дітьми в контексті БКДО (2021)).

10. Забезпечення дітям якнайкращих умов для навчання розвитку допитливості, активності, самостійності, формування особистісних рис, які є необхідними для успішного навчання в школі.

Означені цілі педагог ЗДО реалізуватиме в обов'язку усіх видів діяльності дітей під час перебування у ЗДО, а надалі й у школі. Для кожного з них запропоновано не лише рекомендовані уявлення, а й уміння, якими повинні опанувати діти і перенести їх у свій актив наприкінці перебування в дитячому садку, а надалі зміцнити в початкових класах. Відповідно, можемо окреслити умовні вектори для цілепокладання дошкільної й початкової освіти. А саме:

- сприяння (допомога) емоційному й соціальному розвитку дітей, їхній адаптації (позитивна й незалежна презентація себе, як особистості; вміння розв'язувати поточні побутові та соціальні ситуації; вміння налагоджувати міжособистісні контакти);

- стимулювання прагнень до пізнання, створення умов для самостійного навчання і адекватного орієнтування в реаліях навколишньої дійсності;

- мовленнєва підготовка дітей, формування інтелектуальних навичок, обумовлених їх майбутнім навчанням у середній школі;

- розвиток навичок індивідуального самовираження і творчості;

- поширення і утвердження навичок здорового способу життя у поєднанні з розвитком відповідних фізичних і тілесних навичок.

На підставі окреслених цілей можемо представити напрями для їхньої реалізації в доцільно організованому педагогічному процесі ЗДО і НУШ:

- першопочаткове ознайомлення дітей зі своїми можливостями, а також перевагами, які вони мають у подоланні утруднень, у діяльності, пізнанні нового чи незнайомого;

- активне вирішення ситуацій, завдань і проблем аж до одержання прикінцевого результату (припустимо дати дитині паузу, інтервал і продовжити виконання згодом), дитина може зупинити роботу і повернутися до неї після вказаного педагогом часу;

- навчання способів самовираження малюванням, письмом, складанням оповідань, музикою, піснею, танцем;

- формування відчуттів дітей шляхом пізнання відчуттів інших, водночас і дорослих, навчання способів оцінки ними стану навколишнього середовища, його впливу на свідомість кожної дитини;

- моделювання реальної дійсності для дитини, розповіді про неї;

- спонукання до самооцінки продуктивності праці: діти самі вирішують, чи і як показати педагогу результат, чи відтермінувати його (разом з батьками слід показати в будь-якому випадку після повного виконання);

- мотивування до покращення результатів навчання;

- ознайомлення дітей із відповідальністю за свої власні документи;

- формування відповідальності за розповідями; неправдивий переказ інформації;

- діагностування рівня можливостей, а не класифікація дітей на «успішних» і «неуспішних», створення умінь дітей подивитися ще раз на перешкоди, висловити свої ідеї на основі запропонованих завдань до пошуків способів їхнього розв'язання.

Завдання дошкільної й початкової освіти та способи їх реалізації обумовлені чинними програмами. Отож, вони повинні акумулювати межу естетичного (розвивати уяву, естетичну чутливість, творчі здібності дітей), морального і соціального виховання (формування уявлень і обізнаності із соціальним оточенням, чутливості до подій, емоційних патріотичних почуттів), ознайомлення зі світом техніки (формування елементів інженерних навичок, конструктивних інтересів дітей, умінь використовувати обладнання, інструменти), психічне здоров'я (когнітивний розвиток, формування пізнавальної активності, самостійної діяльності дитини), валеологічне виховання (розвиток культурно-гігієнічних, рухових умінь і фізичних можливостей організму) та ін.

Реалізація зазначеного в основних напрямках дошкільної і початкової освіти сприяє всебічному розвитку особистості, формуванню її поглядів і переконань, інтересів і зацікавлень, навичок та умінь, підвищення рівня обізнаності в контексті теоретичних та практичних здобутків дорослих у різних сферах їх життєдіяльності.

Висновки. У коментарях до основних навчальних програм дошкільної освіти слід вдатися не лише до цілей і напрямів їхньої реалізації, підтримки розвитку та виховання дітей в основних видах їхньої діяльності, а й розглянути питання про формування готовності дошкільників до навчання в школі після перебування у

ЗДО. На наш погляд, з огляду на вище зазначене, важливими є завдання, що спрямовані на формування готовності дітей до опанування навичками читання в межах підготовки до школи, забезпечення інтелектуальної діяльності в галузі математичної освіти (класифікація, міркування, причинно-наслідкові залежності), формування естетичної чутливості за допомогою освіти засобами мистецтва. На виконання таких завдань повинні бути зорієнтовані сьогодні майбутні педагоги – вихователі ЗДО у межах фахової підготовки в освітньому процесі ЗВО. Наступні кроки будуть здійснювати уже вчителі на етапі шкільної освіти дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Беленька Г. Підготовка вихователів дітей дошкільного віку: вектор євроінтеграції. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2021. № 35 (1). С. 30–35. URL: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2021.354>
3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
4. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід. Монографія / За загальною редакцією Г.В. Беленької, О.А.Половіної. Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. 208 с.

REFERENCES

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity). Nova redaktsiia. (2021) [Basic component of preschool education (State standard of preschool education). New edition] 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf [in Ukrainian].
2. Bieliienka H. (2021) Pidhotovka vykhovateliv ditei doshkilnoho viku: vektor yevrointehratsii. [Training of educators of preschool children: a vector of European integration]. Pedagogichna osvita: Teoriia i praktyka. Psykholohiia. Pedagogika. – Pedagogical education: Theory and practice. Psychology. Pedagogy.(35 (1). 30–35. URL: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2021.354> [in Ukrainian].
3. Kontseptsiiia osvity ditei rannoho ta doshkilnoho viku / Natsionalna akademiia pedagogichnykh nauk Ukrainy (2020). [Concept of education of early and preschool children / National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]. Kyiv, 44 p. [in Ukrainian].
4. Bieliienka H., Polovina O. (2015). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do roboty z ditmy doshkilnoho viku: kompetentnisnyi pidkhid Monohrafiia [Preparation of future educators to work with preschool children: competence approach. Monograph]. Uman, 208 p. [in Ukrainian].